

Uppföljning av intern kontrollplan 2020

Barn- och grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Intern kontrollplan för 2020	4
Uppföljning.....	4
Upphandling.....	5
Attestrutiner.....	6
Personaladministrativa rutiner	7
Kontantkassor	9
Reducerad avgift till förskola och fritidshem	9
Utbetalning av tilläggsbelopp och andra ersättningar.....	9
Hyresavtal	9

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att god intern kontroll upprätthålls i Täby kommun och utformar kommunövergripande anvisningar. I anvisningarna anges kraven för nämndernas interna kontrollplaner. Nämnderna ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Den interna kontrollplanen för 2020 har sin tyngdpunkt på uppföljning av att ekonomiska rutiner, lagar och policys följs samt att redovisningen är rättvisande och tillförlitlig. Uppföljning och utvärdering av verksamheternas mål som också är en del av den interna kontrollen görs i samband med delårsrapporten per juli och i årsredovisningen.

Nämndens interna kontrollplan för 2020 omfattar gemensamma kontrollmoment inom upphandling, attestregler och personaladministrativa rutiner.

Uppföljningen per den 31 december av Täby kommuns interna kontrollplaner 2020 visar att rutinerna i de flesta kontrollområden fungerar bra. En förbättring har skett sedan föregående års kontroll inom de kontrollerade områdena men det finns utrymme för fortsatt utveckling och förbättring.

Nämndens egna kontrollmoment omfattar kontantkassor, reducerad avgift till förskola och fritidshem, utbetalning av tilläggsbelopp och andra ersättningar samt hyresavtal.

Uppföljningen per december 2020 av barn- och grundskolenämndens egna kontrollmoment visar att rutinerna fungerar bra då inga felaktigheter framkommit vid granskningen. Det är en förbättring sedan föregående års kontroll inom de kontrollerade områdena då resultatet visade att rutinerna i de flesta kontrollområdena fungerade bra, men att det fanns utrymme för fortsatt utveckling och förbättring.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2020 om policy för intern kontroll för Täby kommun. Policyn fastslår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll samt att det är nämnderna som har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Den interna kontrollplanen har under 2020 sin tyngdpunkt på uppföljning av att ekonomiska rutiner, lagar och policys följs samt att redovisningen är rättvisande och tillförlitlig. Uppföljning och utvärdering av verksamheternas mål som också är en del av den interna kontrollen görs i samband med delårsrapporten per juli och i årsredovisningen.

Intern kontrollplan för 2020

Nämndens interna kontrollplan för verksamhetsår 2020 innehåller dels kommun-gemensamma kontroller och dels nämndspecifika kontroller. De kommungemen-samma kontrollerna är:

1. Upphandling

- Kontroll av att direktupphandling över beloppet 100 tkr dokumenteras en-ligt kommunens riktlinjer
- Kontroll av att inköp sker från kommunens befintliga leverantörsavtal
- Kontroll av att avtal finns för inköp från leverantör överstigande fastställd direktupphandlingsgräns för 2020

2. Attestregler

- Kontroll av att anställda med attesträttigheter i kommunen inte har enga-gemang i företag som kommunen anlitar
- Kontroll av attesttidpunkt för leverantörsfakturor i kommunens elektro-niska fakturahanteringsystem

3. Personaladministrativa rutiner

- Kontroll av att gällande riktlinjer för uppvaktning och gåvor efterlevs
- Kontroll av att anställningsavtal upprättas enligt kommunens riktlinjer
- Kontroll av traktamente jämfört med utbetalda utlägg

Utöver gemensamma kontroller har kommunstyrelsen uppdragit åt nämnderna att komplettera den interna kontrollplanen med minst två verksamhetsspecifika kon-trollmoment, varav minst en kontroll ska avse intäkter.

De nämndspecifika kontrollerna är:

4. Kontantkassor

- Inventering och kontroll av samtliga kontantkassor t.ex. skolcaféer

5. Reducerad avgift till förskola och fritidshem

- Kontroll av att reducerad avgift till förskola och fritidshem har hanterats korrekt (stickprov)

6. Utbetalning av tilläggsbelopp och andra ersättningar

- Kontroll av att tilläggsbelopp och andra ersättningar utöver grundpeng har hanterats korrekt (stickprov)

7. Hyresavtal

- Inventering och kontroll av samtliga avtal med externa hyresgäster

Uppföljning

Nedan redovisas resultaten av genomförda kontroller.

Upphandling

Kontroll av att direktupphandling över beloppet 100 tkr dokumenteras

Kontroll har genomförts av att direktupphandling över beloppet 100 tkr har dokumenteras enligt kommunens riktlinjer. Kontrollen har gjorts kommunövergripande genom 20 stickprov för perioden december 2019 till och med november 2020.

Resultatet visar att av 20 granskade leverantörer saknades dokumentation eller avtal för två (10 %) av leverantörerna. Det innebär att kommunen i dessa fall inte följt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Kontrollen visar ett fortsatt behov av information inom inköps- och upphandlingsområdet.

Jämfört med föregående års kontroll är det en förbättring, då saknades dokumentation eller avtal för fem (25 %) av de granskade leverantörerna. Kontrollen visar ett fortsatt behov av information och utbildning inom inköps- och upphandlingsområdet under 2021.

Barn- och grundskolenämnden saknade dokumentation eller avtal för en (5 %) av de granskade leverantörerna. Samma resultat redovisades vid föregående års kontroll. Resultatet visar att åtgärder och fortsatta utbildningsinsatser behövs under 2021.

Kontroll att inköp sker från våra befintliga leverantörsavtal

Kontroll har genomförts av att inköp sker från kommunens befintliga leverantörsavtal, Kontrollen har gjorts kommunövergripande genom 25 stickprov för perioden december 2019 till och med november 2020.

Resultatet visar att av 25 granskade inköp hade fyra (16 %) inköp gjorts utanför kommunens befintliga leverantörsavtal. Det innebär att kommunen i dessa fall inte följt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Resultatet visar att åtgärder och fortsatta utbildningsinsatser, instruktioner om beställningsvägar och utökning av e-handeln för förbrukningsprodukter behövs under 2021.

Jämfört med föregående års kontroll är det ett bättre resultat då sex (30 %) av inköpen hade gjorts utanför ramavtal. Resultatet visar att åtgärder och fortsatta utbildningsinsatser behöver fortsätta även under 2021.

Barn- och grundskolenämndens samtliga granskade inköp hade gjorts från kommunens befintliga leverantörsavtal. Jämfört med föregående års kontroll är det ett bättre resultat då tre (15 %) inköp hade gjorts utanför kommunens befintliga leverantörsavtal.

Kontroll av att avtal finns för inköp från leverantör överstigande fastställd direktupphandlingsgräns för 2020

Kontroll har genomförts av att avtal finns vid köp över tröskelvärdet vid direktupphandling (615 312 kr exkl moms). Kontrollen har gjorts kommunövergripande genom att samtliga leverantörer anlitade av Täby kommun under perioden december 2019 till och med november 2020 har granskats som har ett sammanlagt värde per leverantör överstigande direktupphandlingsgränsen (tröskelvärdet).

Resultatet visar att av 271 granskade leverantörer saknades avtal för en (0,4 %) leverantör. Det innebär att kommunen i ett fall inte följt Lagen om offentlig upphandling (LOU).

Resultatet visar en förbättring jämfört med uppföljningen 2019, då 1 % av de granskade leverantörerna saknade avtal, men att åtgärder och fortsatta utbildningsinsatser behöver fortsätta under 2021.

Barn- och grundskolenämnden hade avtal med samtliga granskade leverantörer. Samma resultat redovisades vid föregående års kontroll.

Attestrutiner**Kontroll av att anställda med attesträttigheter i kommunen inte har engagemang i företag som kommunen anlitar**

Kontroll har skett på kommunövergripande nivå av att anställda med attesträttigheter inte har engagemang i företag som kommunen anlitar. Kontroller har gjorts av 100 medarbetare som granskar och attesterar fakturor under perioden december 2019 till och med november 2020.

Resultatet av granskningen visar inga avvikelser.

Samma resultat redovisades vid föregående års kontroll på kommunövergripande nivå.

Kontroll av attesttidpunkt för leverantörsfakturor i kommunens elektroniska fakturahanteringssystem

Kontroll har skett av attesttidpunkt för leverantörsfakturor i kommunens elektroniska fakturahanteringssystem under perioden december 2019 till november 2020. Granskning har gjorts av fakturor som blivit attesterade efter förfallodatumet. Granskningen på kommunövergripande nivå visar att av 51 723 fakturor hade 3 022 fakturor (6 %) attesterats senare än förfallodatumet. Fakturor under utredning är undantagna. Av de fakturor som attesterats senare än förfallodatum hade 551 fakturor inkommit efter förfallodatum.

Resultatet visar att nivån på kommunövergripande nivå är något sämre jämfört med uppföljningen vid samma period föregående år då 5 % av fakturorna hade attesterats senare än förfalldatumet.

Orsaken till att fakturor inte betalas i tid är främst att granskning och attest inte sker i tid, att fel referens angivits på fakturan eller att parterna inte är överens om fakturan innan förfalldatumet. Fortsatt utbildningsinsats behövs. Ekonomiavdelningen har också tagit fram en rutin för att påminna attestanter om ohanterade fakturor i kommunens elektroniska fakturahanteringssystem.

För barn- och grundskolenämnden hade 651 (7 %) av de 8 992 granskade fakturorna attesterats efter förfalldatum. Av de fakturor som attesterats senare än förfalldatum hade 127 fakturor inkommit efter förfalldatum.

Resultatet var detsamma vid uppföljningen per helår 2019 då 7 % av de granskade fakturorna var attesterade senare än förfalldatumet.

Orsaken till resultatet är främst att granskning och attest inte sker i tid, att fel referens har angivits på fakturan eller att parterna inte är överens om fakturan innan förfalldatumet. Resultatet av granskningen visar att rutinen kring hanteringen av leverantörsfakturor behöver och kommer att ses över så att fakturorna betalas i tid.

Personaladministrativa rutiner

Kontroll av att gällande riktlinjer för uppvaktning och gåvor efterlevs

Kontroll har skett av att samtliga transaktioner för julgåvor, minnesgåvor och uppvaktning har följt kommunens riktlinjer. Resultatet av granskningen på kommunövergripande nivå visar att av 280 granskade transaktioner hade 20 transaktioner (7 %) lämnat otillåten gåva till personal enligt kommunens interna riktlinjer.

Jämfört med föregående års kontroll samma period är det ett något sämre resultat då 6 % av transaktionerna inte följde kommunens interna riktlinjer. I juni uppdaterades riktlinjerna om gåvor till anställda och specificerades vilka typer av gåvor som var godkända.

Information och utbildning av kommunens nya riktlinjer gällande uppvaktning och gåvor kommer att fortgå.

För barn- och grundskolenämnden hade fyra av de granskade transaktionerna (3 %) överskridit gränslöppet enligt kommunens interna riktlinjer, alternativt rymdes de inte inom ramen för uppvaktning. Det har skett en försämring jämfört med föregående års kontroll då 2 % av de granskade transaktionerna hade avvikelser.

Information och utbildning om kommunens uppdaterade riktlinjer gällande uppvaktnings och gåvor kommer att fortgå under 2021.

Av de fyra avvikande transaktionerna överskred en transaktion gränobeloppet, två transaktioner rymdes inte inom ramen för uppvaktnings och i den fjärde transaktionen framgick inget syfte för uppvaktnings/gåvan.

Kontroll av att anställningsavtal upprättas enligt kommunens riktlinjer

Kontroll har skett av att samtliga anställningsavtal under perioden december 2019 till och med november 2020 är upprättade enligt kommunens riktlinjer. Uppgifter som kontrollerats är att anställningsavtal inkommit, att inrapporterade anställningsuppgifter överensstämmer mot undertecknade anställningsavtal, att anställningsavtal är undertecknat av behörig chef samt att ändrad lön i lönesystemet utöver löneöversynen har hanterats på rätt sätt.

Resultatet av granskningen på kommunövergripande nivå visar att 18 anställningsavtal (6 %) var felaktiga på grund av att anställningsavtalen saknas. De saknade anställningsavtalen har begärts in för arkivering.

Det har skett en viss förbättring jämfört med föregående års kontroll då 7 % av de granskade anställningsavtalen var felaktiga.

Under första kvartalet 2021 kommer en ny modul införas för hantering av anställningar. Kontroll av att anställning är korrekt upprättad kommer ske av lönekonsult innan chef kan bevilja anställningen. Kopplat till detta kommer elektronisk signering av anställningsavtal kunna ske. När anställningsavtalet är signerat kommer det sparas direkt i respektive medarbetares digitala personalakt.

För barn- och grundskolenämnden var sex (6 %) av de granskade anställningsuppgifterna felaktiga. Felen avsåg avsaknad av anställningsavtal. Bristerna är åtgärdade. Det har skett en försämring jämfört med föregående års kontroll då 1 % av de granskade anställningsuppgifterna saknades. De informations- och utbildningsinsatser som sker regelbundet till både nyanställda och befintliga chefer kommer att fortsätta.

Kontroll av traktamente jämfört med utbetalda utlägg

En granskning har skett av traktamenten i lönesystemet och dessa har jämförts mot utbetalda utlägg i ekonomisystemet för att kontrollera att inga dubbla utlägg betalats ut. Kontrollen har avsett samtliga traktamenten under perioden december 2019 till november 2020.

Resultatet av granskningen visade inga avvikelser.

Kontantkassor

Inventering och kontroll av barn- och grundskolenämndens samtliga kontantkassor har skett. Resultatet visar att av två granskade handkassor fanns ingen avvikelser där redovisningen varit bristfällig. Det har skett en förbättring jämfört med föregående års kontroll då en avvikelse rapporterades.

Reducerad avgift till förskola och fritidshem

Ny rutin för kontroll av reducerad avgift togs fram under 2019. Med den nya rutinen görs kontroller bakåt i tiden, vilket innebär att under 2020 kontrollerades och korrigerades 2018 års avgifter.

I och med förändrat arbetssätt är kontrollmomentet med stickprov inte längre aktuellt. Den nya rutinen innebär att *samtliga* avgifter kontrolleras och korrigeras, vilket innebär en mer kvalitetssäkrad kontroll.

Utbetalning av tilläggsbelopp och andra ersättningar

Stickprovskontroll har gjorts på 20 utbetalningar att underlag och beslut finns för varje utbetalning.

Resultatet av granskningen visar att alla granskade utbetalningar har hanterats korrekt.

Hysesavtal

Inventering och kontroll av samtliga avtal med externa hyresgäster har genomförts.

Resultatet av granskningen visar att alla hyresavtal har hanterats korrekt.